

OPONENTNÍ POSUDEK

disertační práce **JUDr. Denisy Jindřichové** na téma
**„Nerovné postavení mužů a žen
v kontextu s národní a evropskou legislativou“**

I.

Výběr a význam problematiky a cíle práce

Výběr tematiky i obsah práce jsou do značné míry ovlivněny aktuální situací očekávaného (ale zdržovaného) pojetí tzv. antidiskriminačního zákona v České republice (disertační práce termínována k březnu 2009). Požadavky k přijetí tohoto zákona vycházejí z četných dispozic orgánů ES/EU a měly (mají) tudíž trvale kontrapoziční charakter. Práce takto zůstává aktuální, neboť stávající české zákonodárství (včetně nového antidiskriminačního zákona) bude trvale hodnoceno s otázkou, zda závazky komunitární jsou „národní“ legislativou dostatečně plněny.

II.

Struktura práce a její obsahový charakter

Členění práce, a tudíž i její předmět je velmi heterogenní: počínaje historickým vývojem feminismu (str. 5 až 11), přes zhodnocení „národní legislativy“ (myšleno české) na str. 11 až 46, resp. obrazem „podpory sociální

politiky ve vybraných evropských státech“ (str. 47 až 63), resp. „demografický vývoj České republiky“ (str. 64 až 87), až k „Evropské legislativě“ (str. 88 až 100). Práce pak graduje v posouzení ženské rovnoprávnosti jako „mezinárodní oblasti zájmů (OSN)“ – viz str. 114 až 118.

Strukturálním i obsahovým „rozmachem“ tak práce zřetelně překročila cíle, které si autorka v úvodu (str. 3 dole) vytyčila, a sice „popsat národní právní úpravu zmiňovaného problému a poté i evropskou právní úpravu“. To má přinejmenším dva důsledky: pozitivní, který ukazuje na autorčino rozsáhlé argumentační zázemí; resp. negativní, kdy je obtížné hledat právní hodnoty rovnoprávnosti žen v České republice ve vlastní disertační práci.

III.

Užitá literatura a metody práce

Autorka využívá v zásadě dva bloky pramenných zdrojů: cca 20 publikačních zdrojů (monografie, učebnice a další publikace, zejména „Gender studies“), a potom rozsáhlý internetový materiál, z něhož čerpá především širokou faktografií, ale také i legislativní úpravu českou i evropskou.

Právě výše uvedená tématická zvláštnost zdrojů ovlivnila metody práce autorky. V řadě pasáží práce představuje faktografické reálie, které tak mají mnohdy převážně kompilativní charakter, jejichž výpovědní hodnota je pak zejména informativní (srov. např. str. 64 až 87 o „demografickém vývoji“) a oborové zaměření sociologické (např. hned na začátku práce o „dějinách feminismu“).

IV.

Dílčí poznámky či otázky k obsahu práce

Faktografický i pramenný rozsah práce (včetně nekontrolovatelných internetových zdrojů) znamená možnost nepřesností či konstatací, které vyžadují ze strany autorky reagenční obhajobnou, např.:

- *na str. 11 (dole):*

čl. 1 Listiny by zřejmě vyžadoval hlubšího komentáře z hlediska zakotvení rovnoprávnosti (a to i ve smyslu judikátů Ústavního soudu ČR);

- *na str. 16 (odshora):*

autorka zde popisuje zákon o zaměstnanosti a ukazuje, že český právní řád neignoruje úpravu rovnoprávnosti dle pohlaví;

- *na str. 37 (uprostřed):*

asi lze těžko od čl. 3 Listiny očekávat, že bude „zajišťovat přímou ochranu potenciálních obětí diskriminace“;

- *na str. 41 (dole, poslední věta):*

věta a konstatace jsou naprosto nejasné a je nutné podat vysvětlení;

- *na str. 54 (body 4.6., resp. 4.7.):*

z popisu úprav pracovní doby nevyplývá souvislost s hlavním předmětem disertační práce;

- *na str. 64 (bod 5., dále):*

zřejmě je nutná sumarizace argumentů vztahovaných ke hlavnímu tématu práce;

- *na str. 92 (dole):*

reprodukce čl. 3 Amsterodamské smlouvy zde zřejmě nemá smysl;

- *na str. 101 (k celému bodu 7):*

škoda, že autorka zcela pomíjí judikaturu Evropského soudu pro lidská práva ve smyslu Evropské úmluvy.

V.

Celkové hodnocení disertační práce

Otázka nerovného postavení mužů a žen v kontextu s právním řádem ČR i komunitárním, resp. mezinárodním, nemůže být samozřejmě pouze úzkou normativní deskripcí. Ani jako ústavněprávní problém jej nelze řešit bez popisu předpisů pracovního práva, práva sociálního zabezpečení, OSŘ, apod., čili jednotlivých právních odvětví. Oponent proto akceptuje osobitý,

převážně sociologický, místy pracovněprávní, demografický, statistický i komparativní styl předložené práce.

Celkové vyznění práce má však svoji právní, byť kompilačně deskriptivní hodnotu, z níž je patrné, že autorka psala práci s nezbytným zaujetím a snahou po poctivé úplnosti výpovědi. I jistou celkovou strukturní konfrontaci mezi předpisy komunitárního práva a reflexí českých odvětvových předpisů lze v kapitolách práce nalézt.

Předložená práce je dobovou osobitou výpovědí a **lze ji takto doporučit k obhajobě.**

V Praze dne 8.9.2009

Prof. nzw. et Doc. JUDr. Karel Klíma, CSc., dr. hab.
oponent